

ŁOWICZANIN

Tygodnik społeczno-ekonomiczny i literacki, poświęcony sprawom Łowicza i jego okolic. Wychodzi co piątek.

W dniu 15 czerwca r. b. o godzinie 3 i pół po południu odbędzie się Wielka Zabawa Ludowa na boisku 10 p. p. połączona ze wzlotami na areoplanie. Szczegóły w afiszach.

Działka Leśna w Radziwiłowie

koło stacji do sprzedania przestrzeni 1 m. 75 pr.
Wiadomość Bobrowniki Wiankowski.

Tamże do sprzedania rower damski
z wolnym kołem mało używany solidnej rosyjskiej firmy „Dux“.

Pałająca sprawa

W ostatnim tygodniu dużo się pisze w prasie warszawskiej i prowincjonalnej o kresach wschodnich.

Podniósł się ogólny krzyk: „Ratujmy kresy!“ Konieczną rzeczą jest, aby rząd pokazał silną ręką i w jaknajkrótszym czasie zdusił szkodliwą dla państwa akcję dywersyjno-spiegowską, prowadzoną i popieraną prawie zupełnie jawnie przez Sowiety.

Cale bandy uzbrojone doskonale, nierzadko zaopatrzone w karabiny maszynowe, przechodzą granicę i rozpoczynają dzieło zniszczenia na terytorjum polskim, według zgóry ułożonego planu, paląc i rabując dwory i osiedla oraz uprowadzając inwentarz.

O sile tej zbrodniczej akcji świadczą dane statystyczne, które wykazują, że od 1 maja r. b. było na kresach około 60 napadów bandyckich.

Charakterystyczną rzeczą jest to, że równocześnie i na Górnym Śląsku, pojawiły się jakieś podejrzenia i ciemne indywidua, (które w większej części zostały wyłowione przez naszą policję) puszczając niepokojące tamtejszą ludność pogłoski, o mającem nastąpić oddaniu Górnego Śląska Niemcom, w zamian za Gdańsk i t. p. brednie.

Wygląda to na solidarną i planową akcję prowadzoną z jednej strony przez Sowiety, z drugiej przez Niemcy.

Sytuacja na kresach wschodnich, zaczyna być prosto nie do zniesienia. Zbyt szczupłe kadry policji, niewystarczające urządzenia komunikacyjne, brak na granicy domków urzędniczych i do dnia dzisiejszego nieuporządkowana linja graniczna, wszystko to składa się na wytworzenie jaknajbardziej

sprzyjających okoliczności dla band, przechodzących z łatwością przez niedostatecznie strzeżony pas graniczny.

Przytem nie można zwaćć winy, na niedołęstwo władz policyjnych, gdyż przeczą temu fakty oczywiste, jak bodaj to, że w ostatnim tygodniu tylko zginęło w walce z bandytami kilku policjantów. Wniosek z tego, że policja zachowuje się dzielnie. Zło leży gdzieindziej.

Należy główny nacisk położyć na powiększenie kadr policji, zwłaszcza policji konnej, budowę nowych lini telefonicznych, a nawet stacji iskrowych, uprzątnięcie i uregulowanie ostateczne pasa granicznego, na którym często znajduje się gęsty las, wysokie zboże, budynki i t. d., i wreszcie stworzenie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla urzędników administracji kresowej.

W tym wypadku należy abstrahować od złe zrozumianych oszczędności. Na te cele pieniądze znaleźć się muszą.

Bezkarność grasujących na kresach band, które rozzuchwalone zapuszczają się nieraz w głąb kraju, demoralizuje ludność miejscową i podrywa autorytet władz polskich. Ten szkodliwy stan musi ulegć zmianie w jaknajkrótszym czasie.

Celem przywrócenia ładu, porządku i zapewnienia bezpieczeństwa życia i mienia ludności kresów wschodnich, powinien rząd chwycić się jaknajostrożniejszych środków, gdyż w przeciwnym razie, dalsze tolerowanie tych nienormalnych stosunków może fatalnie się odbić na całokształcie naszego życia państwowego.

Caveant consules!... *Tadeusz Strzetelski.*

Chrześcijańska Demokracja wobec Rządu.

Rada Naczelna Ch. D. wyrażając uznanie premjermu i ministrowi skarbu p. Wł. Grabskiemu za wysiłki podjęte w celu wprowadzenia i ustalenia w Polsce nowej zdrowej waluty i zważywszy, że:

- 1) sanacja skarbu jeszcze nieskończona;
- 2) związanych z sanacją skarbu kryzys gospodarczy wchodzi obecnie w najostrożniejszą fazę
- 3) na Polskę rozpoczął się atak wrogich, zorganizowany sil międzynarodowych

stwierdza, iż chwila obecna wymaga zawieszenia ostrych walk partyjnych i wyłączenia wszelkich sił społecznych dla twórczej pracy w kraju i dlatego nie nadaje się do wywoływania przesileni rządowych, oraz, iż tylko rząd istotnie pozapartyjny w dzisiejszym układzie sił w Sejmie, może zapobiec zaognieniu się bezpłodnych walk politycznych.

Chrześcijańska demokracja wobec przesilenia gospodarczego.

Rada Naczelna Ch. D. stojąc wobec groźnego przesilenia gospodarczego wzywa Klub poselski, aby skłonił Rząd do użycia wszelkich środków celem zapewnienia ludności możliwości pracy oraz minimum egzystencji.

Oraz by zbadawszy przyczyny przesilenia podał je śmiało do wiadomości publicznej i wskazał środki potrzebne do ponizenia kosztów naszej produkcji i jej zbytu i do przywrócenia zdolności konkurencyjnej naszym towarom eksportowym.

Rada Naczelna Ch. D. doceniając w pełni znaczenie pomyślnego rozwoju rolnictwa dla gospodarczej potęgi Państwa uważa jednak, że stanowisko zajęte przez Sejmową Komisję Rolną, a wzywające Rząd do: 1) zniesienia wszystkich ograniczeń w zakresie wywozu produktów rolnych, 2) do zniesienia opłat wywozowych od produktów rolnych, 3 do wprowadzenia cel ochronnych na produkty rolne wwożone do Polski—gdyby było przez Rząd w całej rozciągłości uwzględnione—musi wywołać jeszcze większą drożyznę w kraju i uniemożliwić życie najuboższemu warstwowi ludności, wzywa przeto Klub Parlamentarny do jaknajdalej idących wysiłków w celu zmiany powyższych postulatów w ten sposób, aby

1) nasycenie rynku wewnętrznego produktami rolnymi było w zupełności zagwarantowane.

2) aby ceny tych produktów utrzymać na rynku wewnętrznym na możliwie niskim poziomie.

Ch. D. a potrzeby kulturalne mniejszości słowiańskiej.

Rada Naczelna Ch. D. rozumiejąc potrzebę rozwoju kultury własnej ludów słowiańskich, żyjących w Państwie Polskim poleca Klubowi Parlamentarnemu zwrócić się do Rządu z wezwaniem do rychle-

go założenia Akademii Słowiańskiej, opartej o uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

Ch. D. w sprawie uregulowaniu stosunku Państwa do Kościoła.

Wobec zupełnie normalnego położenia prawnego Kościoła Katolickiego w Polsce Rada Naczelna Ch. D. wzywa Klub Poselski, aby poczynił wszelkie potrzebne kroki celem skłonienia Rządu do jaknajrychlejszego zawarcia konkordatu ze stolicą Apostolską.

Ch. D. przeciw oszczerstwom rzucanym na Polskę.

Rada Naczelna Ch. D. stwierdza z ubolewaniem, że niektórzy uczeni działacze francuscy—nie znając istotnych stosunków w Polsce stali się mimowolnym narzędziem antypolskiej polityki, ogłaszając protest przeciwko rzekomemu białemu terrorowi w Polsce i wyrządzili przez to polskiemu narodowi krzywdę, niczym nieusprawiedliwioną.

Ustawa

2

dnia 11 kwietnia 1924 roku

o ochronie lokatorów.

Rozdział II.

Dopuszczalna podwyżka komornego,

(dalszy ciąg)

Art. 3. 1. Wynajmującemu i lokatorowi wolno jest zawrzeć na zasadzie wzajemnego porozumienia umowę co do wysokości i sposobu zapłaty komornego, nie inaczej jednak jak na piśmie i na czas nie krótszy, niż na jeden rok. Nie dotyczy to atoli mieszkań do czterech pokojów włącznie.

2. Jeżeli jednak umowa nie dojdzie do skutku lub nie będzie odnowiona, albo też jeżeli nie jest dopuszczalna, to wynajmującego i lokatora obowiązują będą z mocy samego prawa normy, ustalone na dany okres czasu, zgodnie z przepisami artykułów 5—8.

Art. 4. Pomieszczeń pobocznych, jak: przedpokoje, korytarze, werandy, łazienki, kuchnie, spiżar-

WIESŁAW BRZOZYSZ.

2)

Z Wiosną.

Śmiały się też doń dziewczyny i każda jedna miło za nim patrzyła, on jednak nie chciał wiązać się silniejszymi węzłami, — wołał kawalerską wolność. Lubił się bawić, tańczyć, a taki miał ostry i wprawny język, że gdy mówił, cały dom musiał „pękać“ od śmiechu.

Biada była temu, kto z nim nieopatrznie zaraił. Dawał mu wówczas Wyrwicki taką nauczkę, że ten do śmierci chyba zapamiętywał. Wiedziały nawet o tem i okoliczne wsie, to też gdy zaszedł gdzieś dalej na zabawę,—czuły przed nim należyty respekt i, niech Bóg broni, żeby się kto miał nań oburzyć.

Mocny w rękę był niezrównanie. Gdy wziął w dwa palce którykolwiek brzeg stołu nawet dębowego, związał go bez nadmiernego wysiłku. Barkami zaś mógł duży wóz ładowny na równym miejscu pchnąć i odrazu wywrócić.

Lecz były to rzeczy dawniejsze. Teraz zaś

ledwo mógł którymkolwiek członkiem ciała poruszyć z trudnością. Zrobił się z niego mizerak, ladaco, oczy schowały mu się pod czaszkę, ciało znikło, a z niem i moc gdzieś przepadła.

A przecież pamięta, jak kilka razy mógł dać dowody swej siły. Razu pewnego gdy powracał z zabawy, kilku oburzonych chłopaków napadło na niego w nocy. Było ich pięciu. Szedł sam, ciemno było, wtem z za płotu obskoczyli go wkoło i chcieli obić kijami. Myślał z początku, że żartują i chcą mu jakiego figla splecać.

Dopiero gdy poczuł uderzenie szarpnął się potężnie i odpadł od niego na ziemię, nic mu więcej nie zrobiwszy; następnie po dwóch w strasznej złości począł miotać na plot, aż ten się wylamał i przewrócił.

Dowiedział się później którzy to byli, gdyż nazajutrz z popuchniętymi nosami, połamanymi rękami do doktora jeździli. Jemu zaś nic się nie stało, tylko któryś urwał mu guzik pod szyją.

— A teraz, hej! a teraz?...

Zawarła się w tym wykrzykniku cała jego dusza swobodna i nieokiełzana, wypadła tęsknota niezmierną za wolnością i dawną chwilą; uleciała

nie, alkowy i pokoje dla służby nie zalicza się do liczby pokoiów mieszkalnych.

Art. 5. 1. Za podstawę do oznaczenia wysokości komornego za wymienione w art. 1 pomieszczenia służyć ma komorne, płacone w czerwcu 1914 r. (podstawowe komorne). Wynajmujący obowiązany jest udowodnić wysokość powyższego komornego.

2) Jeżeli przedmiot najmu w czerwcu 1914 r. nie był wynajęty, jeżeli nie można udowodnić ówczesnego komornego, lub też jeżeli ówczesne komorne było ze względu na specjalne warunki danego stosunku umownego widocznie wygórowane, to urząd rozjemczy do spraw najmu lub sąd ustali podstawowe komorne według ówczesnych cen przeciętnych.

3) W razie objęcia ogrodu lub placu, wynajętego jako przynależność mieszkania—litera k) ustępu 1 art. 2—podstawowe komorne ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

Art. 6. 1. Wysokość komornego za wskazane w art. 1 pomieszczenia, z wyjątkiem wypadku, przewidzianego w ustępie 1 art. 3, nie może przekraczać oznaczonych poniżej stawek procentowych, które wynoszą na drugi kwartał 1924 r.:

- a) dla mieszkań jednopokojowych, złożonych z pokoju i kuchni, lub samego tylko pokoju, bądź samej kuchni—5% przypadającego za ten czas podstawowego komornego;
- b) dla mieszkań, złożonych z dwóch lub trzech pokoiów, dla lokali handlowych przedsiębiorstw, wykupujących świadectwa przemysłowe IV kategorii, i dla lokali, mieszczących pracownie rzemieślnicze, wykupujące świadectwa przemysłowe VIII kategorii, oraz dla wszystkich innych pomieszczeń oprócz wskazanych pod literami a), c)—f)—10% przypadającego na ten czas podstawowego komornego;
- c) dla mieszkań, złożonych z czterech do sześciu pokoiów, dla pomieszczeń, zajętych przez zakłady naukowe i wychowawcze, zarejestrowane przez państwowe władze oświatowe, oraz lokale spółdzielni robotniczych oraz robotniczych związków zawodowych, a nie

podpadających pod postanowienia litery a) lub b) i dla lokali, mieszczących pracownie rzemieślnicze wykupujące świadectwa przemysłowe VII kategorii—15% przypadającego na ten czas podstawowego komornego;

- d) dla sklepów i innych pomieszczeń handlowych i przemysłowych, za które podstawowe komorne w stosunku rocznym nie przekraczało sześciuset rubli, względnie tysiąca dwustu marek niemieckich, względnie tysiąca pięciuset koron austriacko-węgierskich dla pensjonatów (pokoiów umeblowanych), pracowni, nie połączonych z mieszkaniami, z wyjątkiem pracowni artystów malarzy i rzeźbiarzy, oraz dla mieszkań, złożonych conajmniej z siedmiu pokoiów—20% przypadającego za ten czas podstawowego komornego;
- e) dla sklepów i innych pomieszczeń handlowych i przemysłowych, nie podpadających pod przepisy liter b), c), d), i f), oraz dla hoteli—25% przypadającego za ten czas podstawowego komornego;
- f) dla budynków fabrycznych i pomieszczeń, wymienionych pod literą j) ustępu 1 art. 2, aż do czasu wyjęcia tych budynków i pomieszczeń z pod działania niniejszej ustawy—50% przypadającego za ten czas podstawowego komornego.

2. Pomieszczenia, zajęte na redakcje i administracje czasopism i na wykonywanie wolnych zawodów, oraz lokale pracowniczych związków zawodowych i instytucji społecznych i kulturalno-oświatowych nie będą zaliczone do pomieszczeń handlowych i przemysłowych.

3. Stawki procentowe, wymienione w ustępie 1, wzrastają od 1 lipca 1924 r. do 1 stycznia 1925 r. co kwartał o 4% podstawowego komornego, a od 1 stycznia 1925 r. co kwartał o 6% podstawowego komornego. Podwyżki ustają z chwilą, gdy komorne dosięgnie wysokości 100% podstawowego komornego.

4. Suma komornego, obliczona w powyższy sposób w rublach, markach niemieckich lub koronach austriacko-węgierskich, będzie przeliczona na złote równe złotemu frankowi, według następującego klu-

z tym westchnieniem z chorej piersi skarga na własną niedoleżność i niemoc.

Nie był winnym jednak swego obecnego stanu. Nie przez lekkomyślność czy nieostrożność, nabałwil się choroby, lecz gorące ratowanie mienia bliźnich tak mu zrobiło.

Należał do straży wiejskiej i tak lubił ćwiczenia, a jeszcze bardziej biec do pożaru z towarzyszymi przy tupocie nóg kopyt końskich, turkocie wozów pożarnych i przy rześkim graniu pobudki trąbką...

Późną już jesienią paliła się pobliska duża bogata wieś. Pojechał z oddziałem do pożaru, który w całej pełni rozszalały zmiatał doszczętnie z powierzchni słomiane chaty. Rozwinęli natychmiast akcję ratunkową. Pożar wybuchł w tak fatalnym miejscu i tak było gorąco, że ani dostęp, czy z sikawką, czy z toporem.

Stanęli strażacy bezradnie, jak się to często zdarza, w oglupieniu, nie wiedząc, co czynić, naczelnik zirytowany zaczynał krzyzczeć...

Szarpnęło nim coś. Poczł w sobie w jednej chwili taką moc straszną, że mógłby domy wprost z ziemi wyrwać i rzucać jak piłki.

Skoczył do pogotowia, porwał najmocniejszy bosak, rozepchnął kilku gapiących się strażaków i dopadł ognia.

Zaczął z uporem i wściekłością z gąszczu płomieni wylawiać palące się belki i przez głowę nad sobą rzucać het, daleko poza siebie...

Ludzie zaczęli z podziwem odstępować coraz dalej, patrząc jak na szaleńca.

A on porywał jedną belkę za drugą, podnosił w górę ponad siebie i odrzucał w tył. Głównie płonące fruwały, jak fajerwerki i padały na ziemię, gasząc. On szalał. Rwał w zapamiętaniu wiązania, targał kloce, kipiące warem płomieni, szarpał bosakiem raz wprzód, raz za siebie, miotając płonące kozły.

Za nim zagrzani skoczyli, jak stado rysiów inni strażacy, dziobiąc wytrwale bosakami, następując coraz dalej i dalej.

Wyrwicki stracił czucie inne. Przetopił się cały w bosaka obsadę, zogniskował swą myśl, siłę ducha w jednym kierunku i cudów dokonywał. Żar płomieni opalił i zmarszczył mu twarz, rozpalil kask, poczerwienil i zbąblil ręce. Stracił myśl.

Wiedział tylko czerwono-białe czeluście ognia, białą linję drogą bosaka i cały przeistoczył się w czyn, jaki z niego furją wypadał, ubranie paliło go, jak rozgrzana z blachy koszula, włożona na gołą skórę. Człł swąd przypalonego ubrania, lecz nie zwracało to jego uwagi,—zapomniał o wszystkim.

(c. d. n.)

Wszystkim którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi synowi i bratu naszemu

Ś. p. Bohdanowi Szrednickiemu

a przedewszystkiem Szanownemu Księdzu Zawadzkiemu, p. p. Dyrektorowi Gimnazjum, Kazimierzakowi, Radzie Pedagogicznej i uczniom III klasy tutejszego gimnazjum męskiego, oraz znajomym i życzliwym za okazanie nam współczucia z powodu zgonu syna i brata naszego składają serdeczne „Bóg zapłać“.

Rodzice i Siostry.

cza. 100 rubli=266 złotym, 100 marek niemieckich=125 złotym, 100 koron austriacko węgierskich=105 złotym.

5. Az do wprowadzenia złotego jako wyłącznego środka płatniczego komorne, oznaczone w złotych, może być płacone w markach polskich według kursu franka złotego, ustalonego i ogłaszanego w Monitorze Polskim przez Ministra Skarbu na zażądaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. U. R. P. № 127 poz. 1044), a obowiązującego w dniu zapłaty komornego.

6. Na żądanie lokatora komorne płatne będzie w ratach miesięcznych.

7. Zapłata komornego może nastąpić za pośrednictwem poczty.

Art. 7. 1. Ponadto właściciele domów mogą pobierać tytułem komornego od lokatorów za przedłożeniem im szczegółowych rachunków opłaty dodatkowe w wysokości rozłożonych w stosunku do podstawowego komornego wydatków, a mianowicie:

- za opłaty gminne od dostarczania wody i od kanałów, a w miejscowościach, nie posiadających powszechnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, tudzież w domach, z takimi urządzeniami nie połączonych, za dostarczanie przez właściciela wody do urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, asenizacyjnych oraz za wywóz nieczystości kloacznych;
- za czyszczenie głównych przewodów kominiowych, za dostarczanie światła do sieni, schodów, korytarzy i podobnych pomieszczeń, wreszcie za wywóz śmieci;
- za wydatki na wynagrodzenie dozorczy domu jednak bez wliczania w nie wartości dostarczonego dozorczy domu mieszkania. Strony mogą się umówić o ryczałt dodatkowych opłat powyższych w stosunku procentowym do opłacanego komornego.

2. Opłaty dodatkowe, wyliczone pod literami b) i c) ustępu 1, ustają i obciążają właściciela, skoro komorne od danego pomieszczenia przekroczy 50% komornego podstawowego, opłaty zaś, wyliczone pod literą a), skoro komorne to osiągnie 75% podstawowego komornego. Właściciele budynków fabrycznych i pomieszczeń, wymienionych w art. 2 lit j), ust. 1, mają prawo do pobierania opłat dodatkowych, wyliczonych pod literami a), b), c), oraz do opłat na ubezpieczenia od ognia do czasu, gdy komorne to osiągnie 75% podstawowego komornego.

5. Właściciele obowiązani są wywiesić i stale utrzymywać w bramie domu na widocznym miejscu wykazy z oznaczeniem wysokości wymienionych w ustępie 1 ciężarów i kosztów, tak wedle stawek z czerwca 1914 r., jak i obecnych, wysokości podstawowego komornego od poszczególnych pomieszczeń, sumy przypadającej do rozłożenia na lokatorów, oraz kwot, wypadających z podziału na poszczególne lokatorów.

4. Każda ze stron może zażądać za miesięcznym wypowiedzeniem uchylenia umowy o ryczałt na rzecz ustawowego obliczenia wedle przedłożonych rachunków szczegółowych.

Art. 8. 1. Wynagrodzenie za oświetlenie, ogrzewanie i ciepłą wodę z własnych urządzeń centralnych oznacza się osobno według rzeczywistych kosztów, przypadających na dane pomieszczenia w stosunku do ich pojemności.

2. Na 1 października wynajmujący może żądać zaliczki, nieprzekraczającej 50% domniemanych kosztów opalania pieców centralnych, a 1 stycznia dalszej zaliczki w wysokości 25%. Ostateczne obliczenie kosztów następuje najpóźniej 1 maja według ksiązek i dowodów, które wynajmujący na żądanie lokatora niezwłocznie winien przedłożyć.

3. Przy obliczeniu dopuszczalnej według artykułów 5 i 6 normy komornego potrącić należy z podstawowego komornego 8%, jeśli ono obejmowało także wynagrodzenie za powyższe świadczenia.

4. Wynagrodzenie za używanie dźwigów (wind) osobowych oznacza się również osobno według rzeczywistych kosztów i pobiera się co kwartał zdolu od lokatorów, zajmujących mieszkania na 1 piętrze i wyższych piętrach z wejściem do mieszkania przy klatce windowej.

Art. 9. 1. Za przedmiot najmu, który lokator w całości lub części odnajmuje dalej bez dostarczenia urządzenia domowego, wolno umówić tylko takie komorne, które przekracza komorne, płacone przez lokatora, obliczone za całość lub odpowiednią część, jednak bez opłat dodatkowych (artykuły 7 i 8), najwyższej o 30%.

2. Za dostarczenie sublokatorowi urządzenia domowego wolno oprócz komornego umówić tylko odpowiednie słuszne wynagrodzenie, które jednak w żadnym razie nie może przekroczyć 75% komornego, jakie płaci lokator za pomieszczenie odnajęte. Oprócz tego wolno pobierać słuszne wynagrodzenie za dalsze świadczenia, dostarczane sublokatorowi przez lokatora.

3. Udział sublokatora w opłatach dodatkowych (artykuły 7 i 8) nie może przekraczać kwoty, jaka przypada na odnajmowane pomieszczenia.

Art. 10. 1. Zabronione i nieważne są umowy w których najmujący za to, iż jego poprzednik opuści przedmiot najmu, lub wogóle bez równowartościowego świadczenia wzajemnego poprzednikowi lub innej osobie coś przyrzeka lub uiszcza, dalej umowy, że za pośrednictwo przy najmie ma się uiścić wynagrodzenie, przekraczające miarę w takim obrocie przyjętą. To samo stosuje się do umów, w których wynajmujący lub poprzedni lokator wynajem albo ustąpienie praw z wynajmu czynią zawisłymi od zakupienia przez nowego lokatora urządzenia domowego lub wogóle wymawiają dla siebie albo dla kogoś innego świadczenia, nie pozostające z umową najmu w bezpośrednim związku.

2. Co wbrew powyższym postanowieniom uiszczono, tego można żądać napowrót z ustawowemi

odsetkami. Tego prawa nie można się zgory, rzekać.

5. Powództwo przedawnia się w ciągu 6 miesięcy.

(c. d. n.)

KRONIKA

Kalendarzyk.

Piątek Feliksa P. M., Ferdynanda.

Sobota Anieli P., Petroneli P.

Niedziela Jakóba Strepy B. W.

Poniedziałek Sadoka i Towarzyszów Mm.

Wtorek Erazma B. M.

Środa Franciszka Caracciolo W.

Czwartek Bonifacego B. N., Walerji M.

Wschód słońca g. 3 m. 23, zachód g. 7. m. 44.

— **Nadzwyczajny Walny Zjazd i uroczystości Dowborczyków w Wilnie.** Podczas nadchodzących Zielonych Świąt odbędzie się w Wilnie poświęcenie sztandaru Oddziału Wileńskiego Dowborczyków i Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Dowborczyków.

Na zasadzie p. 2 § 27 i § 33 go Statutu Centralny Zarząd Stow. Dowborczyków „Ku Chwale Ojczyzny“ zwołuje na poniedziałek dnia 9-ego czerwca r. b. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków i delegatów Oddziałów Stowarzyszenia, w pierwszym terminie o godz. 9-iej rano, w drugim terminie o godzinie 9 m. 50, które będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Porządek obrad Nadz. Wal. Zgromadzenia obejmuje: 1) wybór przewodniczącego, 2) odczytanie protok. Waln. Zgrom. z dn. 11 marca r. b., 3) uchwalenie zmian Statutu Stow., 4) zatwierdzenie regulaminu wewnętrznego Stow., 4) podwyższenie składki rocznej członkowskiej do wysokości 6-u złotych.

Prócz tego w poprzedzających dniach 7-go i 8-go czerwca r. b. odbędą się uroczystości poświęcenia sztandaru Oddziału Wileńskiego Dowborczyków, wycieczka w okolice Wilna i udział w zlocie Sokolstwa, poświęcenie sztandaru Gniazda Wileńskiego, w bankiecie w Salii Miejskiej i t. p.

Delegaci Grup i Oddziałów Stowarzyszenia Dowborczyków winni przybyć do Wilna już w sobotę dnia 5-go czerwca w celu wzięcia udziału w tradycyjnym spisaniu aktu poświęcenia sztandaru Oddziału Wileńskiego, członkowie zaś Stowarzyszenia najpóźniej w niedzielę rano, dnia 8-go czerwca. Miejsce obrad Zjazdu i noclegi zostaną wskazane w sekretarjacie Grupy Wschodniej, przy ul. Zamkowej 18 m. 25. Uprasza się przytem o wcześniejsze listowne zamawianie noclegów pod powyższym adresem.

Szczegółowych informacji co do samych uroczystości jak i wyjazdu do Wilna i uzyskania ulg w cenach biletów kolejowych, udzielane są przez miejscowe Zarządy Grup i Oddziałów Dowborczyków i sekretarjat Zarządu Centralnego w Warszawie, Nowy Świat 46, tel. 319 87.

Ze względu na doniosłe znaczenie Zjazdu, w czasie, kiedy zapowiedziane są przez Litwę Kowieńską zaburzenia na pograniczu Wileńskim, Dowborczycy, rekrutujący się głównie z ludności kresowej, zjadą się licznie w celu zadokumentowania łączności kresów naszych z całością Rzeczypospolitej.

Wszystkie pisma są proszone o przedruk niniejszego zawiadomienia.

— **Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół“ w Łowiczu** urządza w dniu 2 czerwca (poniedziałek) w kinie wojskowym przy łaskawym współudziale znanych miejscowych sił, jako też warszawskich wielce urozmaicony **Koncert**. Program wypełnią śpiewy chóralne i solowe, tańce klasyczne, deklamacje, kuplety, popisy muzyczne oskiestra 10 p. p.

Dochód przeznaczają się na zakup przyrządów gimnastycznych dla miejscowego „Sokoła“.

Ceł sam przemawia za sobą i z tego względu sądzimy że w dniu 2 czerwca nikogo na koncercie nie zbraknie.

— **Chleb z karaluchami.** W „osławionej“ piekarni I. Lipskiego przy ulicy Stary Rynek im. Kościuszki, skonstatowano w dniu 25-5 r. b. chleb z karaluchami. Rzecz się miała tak: Komisarz akcyzowy p. Żurowski kupił chleb w sklepie Lipskiego i znalazł robactwo, chleb doręczono do Urzędu Zdrowia w Starostwie, gdzie skonstatowano w chlebie karaluchy. I. Lipskiego pociągnięto do odpowiedzialności karnej. Czy to pierwszy wypadek? A ileż ten pan razy był pociągany do odpowiedzialności karnej za lichwę, wszystko jednak pokrył z kieszeni naiwnych, którzy drzwiami i oknami wałę do palestyńczyka zapominając o chrześcijańskich piekarniach, „Waż się ludzie do żyda!“ Pan Żurowski też widocznie zapomniał o hasle „swój do swego i po swoje“ i za to został ukarany.

— **Dyżury.** W ubiegłą niedzielę w czytelnicy bezpłatnej Oddz. Nar. Org. Kob. pełniły dyżur pp. Lucyna Lewikówna i Józefa Zielezińska, w najbliższą niedzielę będą pełniły dyżur pp. Wiktorja Pstruszeńska i Michalina Popławska. Z Narodowej Organizacji Kobiet w Łowiczu. Ogólne Zebranie Członkiń Oddziału Nar. Org. Kob. odbędzie się w czwartek dn. 5-go czerwca o godz. 8-iej wiecz. w Banku Ziemi Łowickiej, pierwszego zaś czerwca z przyczyn od Zarządu niezależnych nie odbędzie się.

— **Co robi Magistat.** Socjaliści i ludzie różnego autoramentu należący do zawodowych antagonyistów zarządu miasta starają się urabiać opinię dogodną dla ich osobistych kombinacji o gospodarce obecnego Magistratu.

Chcąc scharakteryzować pracę obecnego Magistratu stan pracy stwierdziwszy na miejscu, dzielimy się wiadomościami z szan. czytelnikami:

1) **Co zrobiono przez okres 10-o miesięczny?**

- pobudowano nowy most na Bratkowicach
- postawiono 30-o metrowy komin w elektrowni
- pobudowano chodnik od Tkaczewa do poczty
- zadatkowano nową maszynę o sile 250 koni do elektrowni, która już w lipcu nadejdzie do Łowicza—co da możliwość oświetlenia miasta w dzień

**Obowiązkiem każdego polaka jest:
być członkiem**

Towarzystwa Obrony Lotniczej i Przeciwgazowej.

Zapisy na członków Towarzystwa Obrony Lotniczej i Przeciwgazowej w Łowiczu przyjmuje: Sekc. T-wa p. Szajding w Banku Ziemi Łowickiej

Składka mies. 50 groszy.

Wszelkie datki na cele T-wa przyjmuje również Administracja „Łowiczana“

i w nocy i rozszerzenie sieci oraz ulepszenie obecnego oświetlenia ulic.

e) bruki uliczne są naprawiane stale we własnym zakresie.

f) Kapitałny remont mostu na Bzurze

g) różne drobne remonty, które zabezpieczają majątek miejski od ruiny.

— Co będzie zrobione w ciągu lata.

a) nowy most na ulicy Długiej

b) „ „ „ „ Podrzecznej

c) odnowienie wewnątrz i zewnątrz gmachu Magistratu

d) Dokończenie budowy domków robotniczo-urzędniczych.

e) Doprowadzenie grodu naszego do stanu odpowiadającego kulturze mieszkańców miasta, gdzie zamiast socjalistycznych wieców będą trawniki i kwiaty
Przygotowawcze roboty na Glinkach w celu urządzenia w 1925 r. parku-alei.

Jak widzimy po wyeliminowaniu wszelkiej polityki z Magistratu, obecny Zarząd i Rada pracują i da Bóg, inne oblicze będzie miał Łowicz w przyszłości. Co zaś do pensji lawników, to ci otrzymują po 20 złotych miesięcznie.

— **Ostatnie wiadomości.** Na pokrycie przedsięwziętych robót w celu powiększenia i przyrowadzenia taboru Straży Pożarnej Ochotniczej w Łowiczu do należytego stanu, oraz w celu pokrycia kosztów związanych z urządzeniem w lipcu r. b. obchodu 45 letniego swego istnienia, Zarząd tejże Straży urządzi:

1) w dniu 1 czerwca r. b. zbiórke uliczną, czyli sprzedaż znaczka

2) w dniu 4 czerwca r. b. w sali teatru „Eos“ przedstawienie teatralne z udziałem artystów Warszawskich pod kier. art. J. Bzowskiego znanego dobrze mieszkańcom naszego miasta, oraz

3) w dniu 8 czerwca r. b. w uroczym parku suk. Rosenblum przy ul. Koński Targ wielce urozmaiconą zabawę.

Zarząd ma nieplonną nadzieję, że sz. mieszkańcy poprą powyższe przedsięwzięcia dla dobra i bezpieczeństwa całego miasta, gdzie wesoło i przyjemnie spędzą kilka godzin i spełnią jednocześnie swój obywatelski obowiązek względem Tow. Straży Pożarnej.

— **Wielka zabawa ludowa.** Oddział Łowicki Komitetu Obrony Przeciwgazowej i Powietrznej Państwa łącznie z organizacjami działającymi na terenie miasta, urządzi w dniu 15 czerwca r. b. o godzinie 3½ po południu na boisku 10 p. p. wielką zabawę ludową na rzecz budowy własnego aeroplanu p. n. „Pelikan“. Szczegóły ukażą się wkrótce w afiszach.

Komitet uprzejmie prosi organizacje o nieurządzanie w tym dniu wycieczek i zabaw.

Przewodniczący: *W. Doleżał*

Sekretarz: *M. Szajding*.

— **Czy to możliwe?** Czy wiadomo tutejszemu Starostwu, że w tych dniach zostało jakoby wypuszczone w dzierżawę gospodarzom ze wsi Zagórze: Surmie Franciszkowi, Ruskowi Janowi i Kozie Franciszkowi 14 mórg łąk bez licytacji po 2 metry żyta z morga, gdy tymczasem na licytacji publicznej w dniu 25-6 r. b. za takie same łąki uzyskano po 8 metrów żyta a za gorsze po 4 metry?

Jeżeli fakt taki miał miejsce, to na jakiej zasadzie i z czyjego rozporządzenia odnośny urzędnik wypuścił łąki w dzierżawę, bez licytacji, nowym zu-

pełnie gospodarzom, skoro łąki te były dzierżawione przez lat 10 przez innych drobnych gospodarzy?

Czekamy odnośnych sprostowań, gdyż wierzyć się wprost niechce, aby podobna gospodarka miała miejsce, tym więcej, że wchodzi tu w grę dobro skarbu jak i zasada sprawiedliwości.

— **Gdzie firma?** W domu Natana przy ulicy Zduńskiej istnieje od paru lat sklep z dystrybucją. Dawniej był szylid z firmą „Frydman“ obecnie firmę zamalowano i od paru miesięcy nikt na to nie zwraca uwagi. Czy to znów jaka maskarada? Wtajemniczeni mówią, że firma ta straciła podobno „debiut“ w Łowiczu z racji importu tytoniu od litewskich szaulisów.

Na jakiej zasadzie zezwala się na handel bez firmy i szylidu a wszak tych rzeczy wymaga prawo!

— **Wypadek kolejowy.** W dniu 27 b. m. z pociągu łódzkiego wyleciał chłopczyk na tor pod Domaniewiczami. Pociąg zatrzymano i ku radości matki, chłopcykowi nic się nie stało. Jest to przestroga dla rodziców i wogóle podróżnych, aby zbyt nie wychylali z przedziałów podczas biegu pociągu bo o nieszczęście nie trudno.

— **Żółwim krokiem.** List terminowy Starostwa Łowickiego L. dz. 7397 z d. 20/5-1924 r. został wręczony adresatowi w Łowiczu w dniu 23 b. m. o godzinie 5 po południu czyli na doręczenie listu miejscowego potrzeba aż trzech dni czasu.

Jeżeli chodzi o zasadę, że „co się odwlecze to nie uciecze“ to czas wielki już o tem zapomnieć, bo to naprawdę już dziś przestarzała zasada.

— **Zmiany służbowe.** Z dniem 1 czerwca r. b. opuszcza Łowicz p. Kazimierz Landy, Komendant Policji Państwowej Powiatu Łowickiego.

Trudne obowiązki komendanta p. Landy pełnił od listopada 1918 roku aż do obecnej chwili.

P. K. Landy podczas pięcioletniego urzędowania wykazał duże zdolności organizatorskie i administracyjne, zakładając bibliotekę, łaźnię, wanny i orkiestrę dla policji bez pomocy państwowej.

Dla dobra służby został przeniesiony do Warszawy na wyższe stanowisko.

— **Z policji.** Na miejsce ustępującego p. K. Landy, komendanta Policji Państwowej w Łowiczu, został mianowany p. Ukryn dotychczasowy komendant w Garwolinie.

— **Podziękowanie.** Niniejszym składamy gorące podziękowanie Dowództwu 10 pp. za użyczenie sali kina wojskowego na akademję w dniu 25-5 1924 r.

Oddział Łowicki Obrony Przeciwgazowej i Powietrznej Państwa.

Prezes: *Wł. Doleżał*.

Łowicz, 27-5 24 r.

Sekretarz: *Miecz. Szajding*

Podziękowanie.

T-wu Miłośników Sceny w Łowiczu.

Za bezinteresowne wystawienie sztuki „Pan Wołodyjowski“ w dniu 22 b. m. na rzecz T-wa Dobroczynności, Zarząd tegoż T-wa na posiedzeniu w dniu 26 b. m. uchwalił najserdeczniej podziękować Zarządowi T-wa Miłośników Sceny, jak również wszystkim paniom i panom amatorom biorącym udział w wystawieniu tejże sztuki.

Zarząd.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Łowiczanina“

OGŁOSZENIA

NOWY ROZKŁAD

jazdy pociągów obowiązujący od 1 czerwca 1924 r.

Do Warszawy odchodzą

Z dworca Wiedeńskiego:

Poznański p. Sochaczew	6 02	(od Łowicza nie przy- staje).
Gdański osobowy p. Skierniewice	7 34	
Bydgoski " " "	10 30	
" " p. Sochaczew	15 52	
Gdański pociąg p. Skierniewice	17 11	(od Łowicza nie przy- staje).
" osobowy p. Skierniewice	19 09	
Miejscowy przez Sochaczew	5.05.7	
" " "	21 40	

Z dworca Kaliskiego:

Osobowy	7,13	
Pociąg międzynarodowy (od Łowicza nieprzystaje)	7,34	
Osobowy (Łódźki)	14 44	(przystaje tylko w Sochaczewie i Rłoniu)
Osobowy	15 31	
"	4,24	

Odchodzą w stronę Kutna:

Poznański pociąg	1,18	Gdański pociąg	11,34
Bydgoski osobowy	1,36	Bydgoski osobowy	16,43
Gdański pociąg	9,48	Gdański "	21,33

Odehoda w stronę Łodzi i Kalisza:

z dworca Wiedeńskiego:

Łódzki osobowy (miejscowy) 7.52.

z dworca Kaliskiego:

Łódzki osobowy	9,06	Poznański osobowy	0,04
Poznański osobowy	10,55	Międzynarodowy pociąg	23,34
Ostrowski "	20,14		

Miejscowe Skierniewickie

Odchodzą: 1.20, 6.35, 16.35, 21.20
Przychodzą: 0.43, 3.08, 15.30, 19.45.

Obwodowe

Odchodzą z dworca Wiedeńskiego: 4.00, 6.50, 10.35, 14.30, 19.30.
Odchodzą z dworca Kaliskiego: 4.35, 7.44, 11.00, 15.55, 20.30.

Miejscowe z Warszawy:

Przychodzą 17.40, 22.10.

Czas 24-godzinny licząc od północy.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łowicza podaje do wiadomości publicznej, że kto życzy sobie wziąć w dzierżawę przedsiębiorstwo oczyszczania placów i ulic należących do Magistratu na czas od 1 lipca 1924 r. do 1 lipca 1925 r., obowiązany do 17 czerwca r. b. złożyć do Magistratu w zapieczętowanej kopercie ofertę z zadeklarowaniem sumy żadanego wynagrodzenia. Suma wynagrodzenia winna być wypisana wyraźnie literami, bez wstawienia 0/0.

Do oferty winna być dołączona kaucja w wysokości 50 zł. pol. Na kopercie należy zaznaczyć: „Oferta na oczyszczanie miasta. Kaucja 50 zł. pol.”.

Przetarg zaczyna się od 200 zł. pol. in minus. Warunki licytacyjne mogą być rozpatrywane w kancelarji Magistratu w godzinach biurowych.

Magistrat.

Łowicz, dn. 24 maja 1924 r.

Kinematograf „EOS”

W sobotę d. 31/V i niedzielę d. 1/VI r. b.

„Prawda”

Dramat zyciowy w 6 aktach wytwórni paryskiej.

W rolach głównych: Emmy Lynn i Maurice Renaud.

Rzecz dzieje się na tle widoków Szampacji i w Paryżu.

Poszukuję spółnika.

Do uruchomienia cegielni i postawienia letniska w uroczej, zdrowej miejscowości, 7 wiorst od stacji i tyleż od Wisły. Wiadomość Podręczna № 46 w Łowiczu. 429-3-3

HANDEL

BEZ KONKURENCJI

Łowicz, ul. Bielawska № 9, Borawski
SKŁAD SKÓR I PRZYBORÓW SZEWSKICH.

W potwierdzenie moich poprzednich ogłoszeń o cenach konkurencyjnych, komunikuję:

1 klg.	krupony	— — — —	13.000.000	mk.
1 klg.	całe skóry podeszw.	— — — —	9.500.000	"
1 klg.	waszledry	— — — —	10.000.000	"
1 klg.	karki	— — — —	7.500.000	"
1 klg.	boki	— — — —	7.000.000	"
1 paczka	szpilek Raabe Nr. I	— — — —	200.000	"
1 dk.	gwoździ	— — — —	25.000	"
1 para	podkówek damskich	— — — —	180.000	"
1 para	męskich częstochowskich	— — — —	280.000	"
1 para	glejnickich	— — — —	400.000	"
1 para	gumek Bersohna Nr. 1	— — — —	600.000	"
1 para	gumek męskich	— — — —	1.500.000	"

i t. p. dla młodzieży szkolnej najmożliwsze ustępstwa. 3-3

Tryński Kazimierz inwalida № 169 armji polskiej, zamieszkały we wsi Bednary zgubił dowód płatniczy Izby Skarbowej Warszawskiej. Znalazca proszony jest o złożenie tego dowodu do Związku Inwalidów ulica Podręczna № 13 w Łowiczu. 3-3

Jan Kolos zgubił książeczkę wojskową wydaną w P. K. U. w Łowiczu. Uprasza się uprzejmie o złożenie w redakcji. 438-1-1

Wawrzyniec Ziarnik z Domaniewic zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Skierniewice.

